

MEMO aan Raad

Aan : De raad van gemeente Noordoostpolder
Van : College van B&W
Datum : 21 juni 2021
Onderwerp : **Fondsen voor duurzaamheid en circulair ondernemen**

Beleidsreferentie

Toezeggingen commissie Woonomgeving 7 december 2020

1. Europese en regionale fondsen voor duurzaamheid

Wethouder Wijnants zegt toe dat hij in een commissievergadering en/of middels een memo de raadscommissie graag uitgebreider wil informeren over de Europese en regionale fondsen voor duurzaamheid.

2. Duurzaam en circulair ondernemen

Wethouder Wijnants zegt toe de raad via een memo te informeren over duurzaam en circulair ondernemen (welke initiatieven zijn er en hoe worden deze uitgevoerd?)

Inleiding

Binnen de thema's duurzame energie en circulaire economie geeft deze memo een overzicht van Europese en Flevolandse financiële regelingen. Ook zijn de netwerken en samenwerkingsverbanden beschreven waar de gemeente Noordoostpolder direct of indirect, via de regio, aan deelneemt.

De middelen en menskracht die onze gemeente kan inzetten voor haar ambities op het gebied van de energietransitie en circulaire economie zijn beperkt. We zetten daarom nadrukkelijk in op samenwerking met initiatieven vanuit de samenleving en met de provincie Flevoland, Regio Zwolle en indirect met de metropoolregio Amsterdam.

Europese en regionale fondsen en samenwerking op het gebied van energietransitie en circulaire economie.

Europese lobby

Provincie Flevoland heeft twee vertegenwoordigers in Brussel. In het Huis van de Nederlandse Provincies. De lobbyprioriteiten bestaan onder andere uit:

- Duurzame ruimtelijke gebiedsontwikkeling;
- Duurontwikkeling innovatieve, circulaire economie;
- Nationale koploper hernieuwbare energie en energieneutraal in 2030.

Europese fondsen

POP 3

De Europese Unie stelt in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid budget voor plattelandontwikkeling beschikbaar. Europa stelt subsidie beschikbaar aan agrariërs, waterschappen en aan samenwerkingsverbanden tussen agrarische bedrijven

en kennisinstellingen voor projecten die bijdragen aan innovatie en verduurzaming van het platteland.

In dit kader is het 3e Plattelandsontwikkelingsprogramma opgesteld (POP3). Onder andere verduurzaming en innovatie in de agrarische sector zijn daarin een prioriteit.

Interreg Europe - EV Energy

Provincie Flevoland is partner in het Interreg Europe-project Electric Vehicles for City Energy, kortweg EV Energy. In het project werkt provincie Flevoland met partners uit 4 Europese regio's samen. Doel is het uitwisselen van kennis en good practices over het combineren van elektrische mobiliteit en duurzame energie in een slim energiesysteem. De provincie wil de opgedane kennis onder andere inzetten bij de ontwikkeling van Lelystad Airport / Lelystad Airport Businesspark en voor nieuw beleid op het gebied van elektrisch vervoer.

In de regio Flevoland zijn de afgelopen jaren diverse projecten ontwikkeld met Europees geld. Een aantal voorbeelden:

Powerparking

Doel van het project is om (grote) parkeerterreinen te ontwikkelen tot een geïntegreerde 'lokale energiecentrales'. Op twee parkeerplaatsen wordt een pilot uitgevoerd; op de luchthaven (lang parkeren) en op het aangrenzende bedrijventerrein (dagparkeren). De parkeerplaatsen worden uitgerust met een dak van zonnepanelen. De resultaten van dit project moet een grootschalige uitrol mogelijk maken over andere parkeerplaatsen op bijvoorbeeld havens, luchthavens, park & rides in de KvW regio en daarbuiten.

Energierijk

Energierijk versterkt de concurrentiekracht door in samenwerking met bedrijven, innovaties op het gebied van duurzame energie te ontwikkelen en de toepassing hiervan te stimuleren. Energierijk bestaat uit de bouw van een bio co-vergister (een apparaat waarmee energie opgewekt kan worden uit dierlijke mest en planten) die gebruikt kan worden op een boerderij.

Geo Valley

Uitvoeren van projecten gericht op bijdragen aan een schone en veilige leefomgeving en het ontwikkelen van nieuwe economische bedrijvigheid.

Duurzame aardappelbewaring

In dit project wordt een opslag van aardappelen ontwikkeld, waarin de aardappelen zonder toevoeging van chemicaliën een jaar houdbaar zijn. Het project is opgebouwd uit 3 werkpakketten.

Project energetic Algae

Algen zijn een beloftevolle grondstof voor de toekomst. Om die reden is een strategisch Interreg project gestart in Noordwest-Europa waarbij zo'n 20 partners de krachten bundelden om na te gaan wat die toegevoegde waarde van algen op korte en lange termijn is. ACRRES was één van die partners omdat deze organisatie beschikt over enkele algenvijvers.

RES FLEVOLAND

De RES beschrijft de Flevolandse bijdrage aan de landelijk doelstelling voor de opwek van duurzame energie in 2030. Onderdeel van de RES Flevoland is een hoofdstuk over opslag van duurzaam opgewekte energie. Dit hoofdstuk is nu nog een eerste aanzet, maar wordt verder uitgewerkt in toekomstige RES-sen.

De eerste stap hierin is een vergelijking maken tussen vraag en aanbod van duurzame energie. Aan de hand hiervan kunnen richtingen bepaald worden voor gewenste vormen van vraag/aanbod sturing en/of opslag van elektriciteit, die relevant zijn voor onze regio en aanleiding kunnen zijn voor verdere verdieping.

Verder denkt Liander er over Flevoland als pilotregio te gebruiken voor de onderzoeken/projecten die m.b.t. opslag worden opgestart. Flevoland is hiervoor goed bruikbaar/geschikt, vanwege de mix van zon en wind in de provincie.

Regio Zwolle

RES-sen

In regio Zwolle verband is een Overlegtafel energie geformeerd. Noordoostpolder neemt in samenwerking met Dronten en Urk deel aan dit overleg. Dit overleg volgt de ontwikkelen van de diverse RES-sen die (deels) binnen de regio Zwolle liggen. Daarnaast signaleert de Tafel Energie kansen en bedreigingen en onderneemt acties hierop daar waar de transitie grote impact gaat opleveren voor Regio Zwolle en haar opgaven rond Leefomgeving, Human Capital, Economie, Bereikbaarheid.

Human Capital

De regio Zwolle heeft een aantal jaren geleden een regionale Human Capital Agenda (HCA) opgesteld, met daarin verschillende activiteiten en subsidiemogelijkheden gericht op de beschikbaarheid en wendbaarheid van personeel en een inclusieve arbeidsmarkt. Daarnaast heeft de regio Zwolle een Regio Deal met het Rijk gesloten. Human Capital is onderdeel van deze deal.

De regio Zwolle heeft een Ontwikkelfonds, waar scholingsvouchers aangevraagd kunnen worden voor het ontwikkelen en opleiden van (potentiële) werknemers. Onze gemeente neemt deel aan de HCA-regio Zwolle en werkgevers en inwoners uit Noordoostpolder kunnen gebruik maken van het Ontwikkelfonds.

Naast een brede Human Capital Agenda werkt de regio Zwolle met verschillende sectortafels, waaronder de sectortafel Techniek en Energietransitie. Deze tafel richt zich op vier speerpunten: meer jongeren laten kiezen voor techniek, talent behouden, elk talent benutten en een leven lang ontwikkelen.

De provincie Flevoland en Overijssel werken op verschillende terreinen samen, zoals bijvoorbeeld de aanleg van wegen en mobiliteit. Rond de Human Capital Agenda en arbeidsmarkt wordt (nog) niet samengewerkt, maar er vinden momenteel wel oriënterende overleggen over samenwerking op het gebied van Human Capital op bestuursniveau plaats.

NLBW

Noordoostpolder gaat in de periode 2021-2023 gebruik maken van de ondersteuning van de kenniscoöperatie Nederland boven water (NLBW) bij de vormgeving van de energietransitie in Noordoostpolder.

NLBW is een publieke kenniscoöperatie voor gebiedsontwikkeling in de meest brede zin van het woord. Aan deze Stichting zijn personen met ingang tot politieke en andere organen verbonden, die regelgeving en mogelijke blokkades bij projecten kunnen helpen oplossen. Betrokken rijkspartijen zijn Kadaster, RVO en RWS. Regionale partijen zijn actieve netwerken van overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Provincie Flevoland

Zo mogelijk maken we gebruik van fondsen/subsidies die de provincie Flevoland ter beschikking stelt. Zo zijn in het recente verleden bijvoorbeeld aanvragen ingediend voor het bevorderen van initiatieven voor energietransitie bij bedrijven en voor het project de Zuidert.

Noordoostpolder maakt onderdeel uit van de Flevolandse energieagenda (FEA). Dit netwerk richt zich op het mobiliseren en ondersteunen van organisaties bij de ontwikkeling van kennis en projecten.

Tenslotte werken wij samen met het Energie Expertisecentrum Flevoland (voorheen DEON), een initiatief van de provincie om de energietransitie te versnellen. Naast financiële middelen stellen zij kennis, kunde en een netwerk beschikbaar.

Netwerk Energieneutraal

In het Netwerk Energieneutraal komen relevante partners samen die zich met het thema duurzaamheid bezighouden. De meeste partijen zijn zelf aangesloten bij brancheorganisaties en -netwerken. Via het Netwerk delen zij kennis en ervaring over mogelijkheden en financiering van projecten. Per project worden allianties gevormd om projecten vorm te geven en middelen te vergaren.

Natuur- en Milieufederatie Flevoland

Het NMFF is een partner voor het Energieloket en andere projecten. Via hun uitgebreide landelijke netwerk worden we op de hoogte gehouden van ontwikkelingen op het gebied van subsidies en andere kansen. Zo is bijvoorbeeld de aanvraag van de landelijke RREW-subsidie (kleine isolerende maatregelen voor huisbezitters en huurders) samen met NMFF aangevraagd.

CIRCULAIRE ECONOMIE

Voor het onderwerp circulaire economie (CE) bestaan nog geen beleidsdoelen op gemeentelijk niveau. Wel heeft het onderwerp onze aandacht en participeren we in enkele netwerken om kennis op te doen. Momenteel wordt deelgenomen aan overleggen op het gebied van CE van provincie Flevoland en Regio Zwolle. De eerste heeft goede verbindingen met de Metropoolregio Amsterdam, waar grote circulaire stappen gemaakt worden. In de Regio Zwolle is onlangs een Living Lab voor CE opgestart waar volop geëxperimenteerd wordt. Hier werken overheid, onderwijs en ondernemers samen.

Binnen de gemeente wordt bij de economische tafels aandacht geschonken aan het onderwerp CE. We delen onze opgedane kennis met lokale ondernemers zodat zij hier hun voordeel mee kunnen doen. De vragen van ondernemers kunnen wij meenemen naar de overlegstructuren. Daarnaast kan dit aanleiding geven om zelf beleid op te stellen voor CE, zoals ook aanbevolen is vanuit het rekenkamerrapport Energiek vooruit uit 2020.

Circulair inkopen

Als gemeentelijke organisatie hebben we via inkoop en aanbesteding invloed op de ontwikkeling van circulaire economie. In 2019 tekenden we de intentieverklaring Circulair inkopen, samen met de andere gemeenten in Flevoland. De intentie is om in 2025 voor 50% circulair in te kopen en aan te besteden. Momenteel wordt gekeken hoe hieraan invulling te geven, te beginnen met een nulmeting volgens de methodiek van de metropoolregio Amsterdam. We delen hiervoor kennis met de gemeenten Urk en Dronten.